28/12/2021

“Κάλαντα Καστοριανά θεολογικά” του Μητροπολίτη Καστορίας Καλλινίκου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας

Σε άρθρο του με τίτλο “Κάλαντα Καστοριανά θεολογικά” που εξέδωσε ο Μητροπολίτης Καστορίας κ. Καλλίνικος αναφέρεται σέ όλους τούς καλούς Καστοριανούς, μικρούς και μεγάλους, που έψαλλαν φέτος τα κάλαντα. Ο Σεβασμιώτατος μεταξύ άλλων υπογραμμίζει ότι παρατήρησε πως τα καστοριανά κάλαντα “δεν αναφέρονταν στην εορτή της Γεννήσεως του Χριστού, αλλά περιείχαν πολλά και ευγενικά παινέματα”.

Παρακάτω διαβάστε όλο το κείμενο του Σεβασμιωτάτου:

Εἶχα τήν μεγάλη χαρά νά ἀκούσω ἐφέτος, γιά πρώτη φορά, τά καστοριανά κάλαντα ἀπό χορωδίες καί συλλόγους καί παρέες, πού ἐπίσης μέ μεγάλη χαρά ἦρθαν στό Ἐπισκοπεῖο «νά τά ποῦνε» στόν Μητροπολίτη, στολίζοντάς τον μέ πολλά παινέματα, ὅπως «καλόν Δεσπότη μας», «μέγα Ἱεράρχη», «πού εἶναι

προικισμένος, μέ κρίση μέ χαρίσματα ὡραῖα στολισμένος», «Χρυσέ μας Ποιμενάρχα» κλπ.

Παρατηρήσα ὡστόσο ὅτι δέν ἀναφέρονταν στήν ἑορτή τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά περιεῖχαν πολλά καί εὐγενικά παινέματα. Τό ἴδιο ἐπιβεβαίωσαν καί πολλοί καλαντιστές πού τούς τό ἐπεσήμανα.

Τήν Κυριακή 26 Δεκεμβρίου τό ἀπόγευμα, ἀφοῦ εἶχε προηγηθεῖ τό ἐτήσιο ἐπίσημο μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σεραφείμ, πού ἔγινε σέ μιά πραγματικά οἰκογενειακή ἀτμόσφαιρα στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό καί στήν αἴθουσα Ταβιθᾶ (δημοσιεύουμε στήν σελίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας ὅλο τό σχετικό ὑλικό), τέλεσα τόν ἑσπερινό στό πανέμορφο μνημειῶδες ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, τῆς Ἐνορίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Καστοριᾶς, τοῦ δεκάτου αἰῶνος.

Ἔμεινα κατάπληκτος ἀπό τήν ναοδομία του, τίς ἁγιογραφίες του καί τήν κατανυκτική ἀτμόσφαιρά του. Ἔμεινα κατάπληκτος ἀπό τήν φωτεινή μεγαλοπρέπεια καί δυνατή σεμνότητα τῆς ἀρχαίας τοιχογραφίας τῆς Παναγίας τῆς Γοργοεπηκόου, τήν ὁποία καί φωτογράφησα, καί τῶν ἄλλων τοιχογραφιῶν. Τί ἔμπνευση εἶχαν οἱ δημιουργοί τους!

Μίλησα στό ἐκκλησίασμα γιά τό φῶς τοῦ Θεοῦ, τό ὁποῖο εἶδε ὁ Ἀρχιδιάκονος Στέφανος.

Μετά ἐπισκέφθηκα τό σπιτικό τοῦ κ. Ἀθανασίου Γκιμουρτζίνα, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκογένεια φροντίζει τό ἐκκλησάκι, καί δέχθηκα τήν ζεστή φιλοξενία τους.

Ἐπέστρεψα στό Ἐπισκοπεῖο ὅπου ἔμεινα γιά 30΄ μέχρι νά ἐπισκεφθῶ κάποιον συμπολίτη μας, Ἐμμανουήλ, πού ἐόρταζε καί μέ εἶχε καλέσει γιά τά χρόνια πολλά.

Σέ αὐτή τήν μικρή στάση στό Ἐπισκοπεῖο, βρισκόμενος καί σέ μιά κατάσταση ἐνθουσιασμοῦ γιά ὅσα εἶχα ζήσει τήν ἡμέρα ἐκείνη καί ἔχοντας στόν νοῦ μου τά καστοριανά κάλαντα πού εἶχα ἀκούσει, συνέταξα τά «θεολογικά καστοριανά κάλαντα», δηλαδή κάλαντα στό μέτρο καί τόν ρυθμό τῶν καστοριανῶν, πού περιεῖχαν κατά τό πλεῖστον θεολογικά σημεῖα τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

Μιά κατηχήτρια, πού τῆς ἄρεσαν, προθυμοποιήθηκε νά συγκεντρώσει τά παιδιά τῆς Ἐνορίας τῶν Ἁγίων Πάντων γιά νά τά ψάλλουν.

Δημοσιεύω κατωτέρω τό κείμενο, τό ἠχητικό καί μερικές φωτογραφίες ἀπό τήν ἀρχαία τοιχογραφία τῆς Παναγίας τῆς Γοργοεπηκόπου τοῦ Ναϋδρίου τοῦ Ἁγίου Στεφάνου.

Τά δημοσιεύω ὡς μιά εὐχαριστία καί ἕνα ἀντίδωρο σέ ὅλους τούς καλούς Καστοριανούς, μικρούς καί μεγάλους, πού ἔκαναν τόν κόπο νά μοῦ ψάλουν ἐφέτος τά κάλαντα.

Ἀραδιαστεῖτε ἔμπρεπα, ὅλοι μέ τήν ἀράδα νά ποῦμε ὕμνους στόν Χριστό, πού γέννησ᾽ ἡ Παρθένος.

Θεός γεννᾶται σήμερα, Χριστός ὁ Ζωοδότης μικρό παιδί καί φωτεινό στά σπάργανα ντυμένο.

Καί ἡ φάτνη ἔγινε Ναός, ἀρχοντικό μεγάλο ὅπου κατοίκησ᾽ ὁ Θεός ὁ Ἄρχων τῆς

εἰρήνης.

Μάγοι, ποιμένες, ἄγγελοι, Τόν ἐδοξολογοῦνε χαρά καί φῶς ἀπ᾽ οὐρανοῦ εἰρήνη στούς ἀνθρώπους.

Ἐλᾶτε ὅλοι, βρέ παιδιά, ὑμνεῖτε καί χαρεῖτε Χριστός μᾶς καταδέχεται νά μοιάσουμε σ᾽ Ἐκεῖνον.

Χαρεῖτε κάτοικοι τῆς γῆς, θνητοί καί πονεμένοι γεννιέται ἄνθρωπος Θεός θεοί νά γίνουμ᾽ ὅλοι.

Χαῖρε καί σύ Ἀρχόντισσα, τῆς Καστοριᾶς ἡ πόλη γιά τά πολλά ᾽κκλησάκια σου γιά τά πολλά σου κάλλη.

Μακεδονίας γῆ ἐσύ, τοῦ Παύλου, τ᾽ Ἀλεξάνδρου τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ τοῦ Γερμανοῦ Δεσπότη.

Ἄναψε τίς λαμπάδες σου μές στούς λαμπρούς ναούς σου καί δέξε καθαρές εὐχές ἀπό τούς λειτουργούς σου.

Ἀνοίξτε θύρες τῶν Ναῶν, τῆς Παναγιᾶς τά σπίτια γιά νά γιορτάσουμε καί ἐμεῖς τήν τοῦ Χριστοῦ τήν Γέννα.

Ὅσοι κι ἄν μᾶς ἀκούσατε, καί δέν βαρυγγομᾶτε ἀνοίξτε τά πουγκάκια σας καί δῶστε μας τίς λίρες.

Ὅσοι κι ἄν εἴσαστε πτωχοί, καί ὅσοι ἀναγκεμένοι δῶστε μας τήν εὐχούλα σας καί τόν καλό σας λόγο.-